

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/51/2013
Identifikačné číslo spisu:	3012200841
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3012200841.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci navrhovateľa: A. E., bytom S., Ul. N. XX/X, zast. JUDr. Jánom Vaškom, advokátom so sídlom AK v Prievidzi, Podjavorinskej č. 3 proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o úrazovú rentu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/304/2012-30 zo dňa 13. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/304/2012-30 zo dňa 13. júna 2013, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo 2393-56/2012-BA zo dňa 21. septembra 2012 z r u š u j e a v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi do rúk jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Vaška náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 383,64 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo 2393-56/2012-BA zo dňa 21. septembra 2012, ktorým odporkyňa rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku choroby z povolania zistenej dňa 09. apríla 2003, podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), nemá nárok na úrazovú rentu. O trovách konania rozhodol tak, že odporkyni ich náhradu nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odporkyňa preskúmaným rozhodnutím určila, že navrhovateľ nárok na úrazovú rentu podľa § 88 zákona nemá, pretože k zhoršeniu zdravotného stavu poškodeného v súvislosti s chorobou z povolania po 01. januári 2004 došlo až v mesiaci august 2006, pričom podľa § 89a zákona, nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku, ktorý navrhovateľ už dosiahol, keď od 03. apríla 2006 mu bol priznaný starobný dôchodok.

Krajský súd pri rozhodovaní vychádzal z posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Prievidza zo dňa 23. júla 2012 a posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredia, so sídlom v Trenčíne

zo dňa 15. novembra 2012, pretože títo dostatočne a presvedčivo odôvodnili, prečo sa u navrhovateľa určuje miera poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty podľa § 88 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších podpisov v rozsahu 70% až od 24. augusta 2006. Námiety žalobcu, že nebol preradený na inú prácu, považoval za vyvrátené a konštatoval, že mu nevznikla k 31. decembru 2003 strata na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, čo dokazuje, že navrhovateľovi nebolo čo transformovať, pretože k 31. decembru 2003 navrhovateľovi vznikol nárok len na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti, ktorá sa však podľa zákona na úrazovú rentu netransformuje, navyše navrhovateľ nemá nárok ani na úrazovú rentu podľa § 88 zákona a ani podľa § 293o ods. 3 zákona.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie. Rozsudok krajského súdu žiadal zmeniť, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie s poukazom na § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., pretože i naďalej pretrvávajú dôvody, pre ktoré v predchádzajúcich prípadoch boli rozhodnutia odporkyne ako nezákonné zrušené. Zdôraznil, že skutkový stav bol odporkynou hodnotený neobjektívne a v rozpore so zákonom, a i napriek tomu bola jej argumentácia prvostupňovým súdom akceptovaná.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že navrhovateľ v podstate opakuje skutočnosti, ktoré uviedol v opravnom prostriedku zo dňa 04. októbra 2012 a žiadne nové skutočnosti neuvádza. Na vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia trvá a navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne o tom, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku choroby z povolania zistenej dňa 9.4.2003, nemá nárok na úrazovú rentu podľa § 88 zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 272 ods. 3 zákona náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Podľa § 88 ods. 1 zákona má poškodený nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 zákona a nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 88 ods. 3 zákona pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

V konaní otázky dňa vzniku choroby z povolania spornou nebola (9.4.2003). Sporným nebolo ani to, že navrhovateľ bol uznaný čiastočne invalidným, keď od 14.8.2003 mu bol rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX z 15.12.2003 priznaný čiastočný invalidný dôchodok 3876 Sk mesačne, ktorý mu bol odňatý rozhodnutím odporkyne zo dňa 7.3.2005, pričom následne v súvislosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. júna 2006 bol dňa 23.4.2007 posúdený, uznaný naďalej čiastočne invalidným a ani to, že v súčasnosti je navrhovateľ starobným dôchodcom.

Medzi účastníkmi však bola sporná otázka aký druh náhrady navrhovateľ k 31.12.2003 poberal a výška miery poklesu pracovnej schopnosti posudzovanej na účely § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 8.12.2004 o úrazovú rentu.

Z administratívneho spisu nevyplýva, že by navrhovateľovi k 31.12.2003 bola vyplácaná náhrada z titulu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti podľa § 201 ods. 1 zák. č. 311/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2003. Tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľa v podaní z 24. novembra 2004, že navrhovateľovi bola do 31. decembra 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti vykonaným rozsiahlym šetrením preukázané nebolo. Nebolo sporné, že v rozhodnom období (II. štvrťrok 2003) bol priemerný hrubý mesačný zárobok navrhovateľa vo výške

18.888,-Sk. Naopak, z doplneného dokazovania vyplýva, že v období od 3.11.2003 do 31.12.2003 bol navrhovateľ uznaný za práceneschopného v súvislosti s chorobou z povolania a že za uvedené obdobie preto navrhovateľovi prináležala náhrada straty na zárobku počas práceneschopnosti v zmysle § 200 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2003. Keďže navrhovateľovi náhrada straty na zárobku po skončení práceneschopnosti k 31.12.2003 vyplácaná nebola, odvolací súd v zhode s názorom krajského súdu i odporkyne dospel k záveru, že ani nárok na tzv. transformovanú úrazovú rentu v zmysle ustanovenia § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, mu nevznikol.

Poberanie náhrady za stratu na zárobku počas práceneschopnosti k 31.12.2003 samo o sebe nevylučuje vznik nároku na úrazovú rentu podľa § 88 zákona o sociálnom poistení a preto odporkyňa správne vydala rozhodnutie s poukazom na uvedené ustanovenie. Celkovo však jej rozhodnutie za správne označiť nemožno. Ako vyplýva z toho, čo je uvedené vyššie, k 31.12.2003 bol navrhovateľ práceneschopný, poberal len náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti a k vzniku nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti u neho nedošlo. V danom prípade je preto rozhodujúce, že k posúdeniu zdravotného stavu navrhovateľa na účely nároku na úrazovú rentu podľa § 88 zákona o sociálnom poistení došlo po prvýkrát 10.02.2005, kedy pokles pracovnej schopnosti u navrhovateľa bol stanovený na 65% podľa č. 29 príl. č. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Navrhovateľ do tohto času dávku obdobnú úrazovej rente nepoberal a ani jeho zdravotný stav ešte nebol pred 01.01.2004 vyhodnocovaný z hľadiska kritérií nároku na takúto dávku. Preto, pokiaľ z lekárskeho posudku zo dňa 10.02.2005 vyplýva, že k 01.01.2004 došlo u navrhovateľa k poklesu pracovnej schopnosti vykonávať pracovnú činnosť v rozsahu 65 %, jedná sa o prvoposúdenie po tom, čo v decembri 2003 navrhovateľ ukončil práceneschopnosť. Opačný záver z predloženého spisového materiálu ani z posudkovej dokumentácie vyvodiť nemožno. Odvolací súd preto argument správneho orgánu, že u navrhovateľa k 01.01.2004 nedošlo k zhoršeniu zdravotného stavu v súvislosti s chorobou z povolania, pretože tento sa mu po prvýkrát zhoršil až v mesiaci august 2006, keďže dovtedy neboli objektívnymi vyšetreniami a pomocnými vyšetreniami dokázané také chorobné zmeny na sledovaných štruktúrach horných končatín, ktoré by podmieňovali zmenu percentuálnej hodnoty poklesu pracovnej schopnosti, za relevantný vo vzťahu k posúdeniu vzniku nároku navrhovateľa na úrazovú rentu podľa § 88 zákona o sociálnom poistení od 01.01.2004, nepovažoval.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Úlohou odporkyne v ďalšom konaní bude posúdiť pokles schopnosti navrhovateľa vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca v zmysle § 88 zákona so zohľadnením intencií odvolacieho súdu a opätovne o nároku navrhovateľa rozhodnúť, pričom sa vysporiada aj s námietkou navrhovateľa týkajúcou sa stanovenej percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať pôvodnú prácu.

Pokiaľ v konaní bola medzi účastníkmi spornou otázka faktického preradenia navrhovateľa na inú prácu po tom, čo u neho bola zistená choroba z povolania ako aj to, či zárobky, ktoré navrhovateľ v rozhodnom období pre posúdenie svojho nároku na stratu na zárobku dosahoval zvýšeným úsilím alebo nie, z dôvodu, že v konaní bolo na základe podrobného šetrenia preukázané, že navrhovateľovi k 31.12.2003 nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti nevznikol a nebola mu taká náhrada ani vyplácaná, pre posúdenie nároku podľa § 88 zákona o sociálnom poistení, sa tieto skutočnosti stali irelevantnými.

V tomto kontexte odvolací súd ešte poznamenáva, že tvrdenie navrhovateľa, že k dosiahnutiu zárobku musel vyvinúť zvýšené úsilie a v čom konkrétne malo spočívať, preukázané nebolo. Z evidencie bývalého zamestnávateľa navrhovateľa a jej korešpondujúcich listinných dokladov, ktoré sú aj súčasťou administratívneho spisu napriek tvrdeniu navrhovateľa vyplýva, že k jeho k preradeniu na ľahšiu prácu došlo, pričom tento záver nebol jednoznačne vyvrátený ani výpoveďami svedkov, ktorých navrhol navrhovateľ.

Navrhovateľ si uplatnil nárok na náhradu trov konania pred krajským súdom v celkovej výške 315,76 € a náhradu trov odvolacieho konania vo výške 67,88 €.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ bol v konaní úspešný, odvolací súd mu priznal náhradu trov za poskytnuté právne služby v rozsahu 315,76 € ako náhradu trov konania pred krajským súdom za 2 úkony právnej služby v roku 2012 /prevzatie a príprava zastúpenia + podanie opravného prostriedku v r. 2012/ po 58,69 € a za jeden úkon /účasť na pojednávaní dňa 13.06.2013/ vo výške 60,07 € a k nim

prináležiacu paušálnu náhradu v sume 23,07 € podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhlášky) /2 x 7,63 + 1 x 7,81/, ďalej náhradu cestovného na pojednávanie konané dňa 13.06.2013 služobným motorovým vozidlom Ford Focus C-MAX e. č. S.-XXXCS v sume 37,18 € / pri priemernej spotrebe 7,1 l/100 km za 130 km z Prievidze do Trenčína a späť pri cene benzínu 1,447 €/l a 0,103 € za 1 km , paušálnej náhrade za 1 km 0,183 € /t. j. 0,286 € x 130 km/ a náhradu za premeškaný čas podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v celkovej sume 78,06 € za 6 polhodín po 13,01 € a ako náhradu trov odvolacieho konania sumu 67,88 € za 1 úkon právnej služby v roku 2013 /odvolanie/ a k nemu prináležiacu paušálnu náhradu vo výške 7,81 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.